

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/124/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312201215
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6312201215.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom ul. Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, proti odporcovi I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. G. XX, XXX XX K., v konaní o zaplatenie 3.574,48 EUR s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 6C/81/2012-39 z 11.01.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania z r u š u
je a vec v tomto rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.660,70 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne od 8.4.2009 až do zaplatenia, všetko v splátkach po 27,66 EUR mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci, pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich, počnúc právoplatnosťou rozhodnutia. V zostávajúcej časti súd návrh zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

V dôvodoch rozsudku okresný súd uviedol, že navrhovateľ sa domáhal uloženia povinnosti odporcovi zaplatiť mu istinu 3.543 EUR spolu s 0,024 % úrokom z omeškania denne, počítaným od 25. 3. 2009 až do zaplatenia, zmluvnú pokutu 28,16 EUR, upomienku 3,32 EUR a náhradu trov konania, pretože odporcovi na základe úverovej zmluvy zo dňa 06. 10. 2008 poskytol úver vo výške 1.659,70 EUR. Odporca si nesplnil povinnosť vrátiť mu finančné prostriedky v dohodnutých mesačných splátkach, preto sa domáhal svojho nároku súdnou cestou. Vzhľadom na to, že odporca uplatnený nárok v rozsahu istiny uznal, okresný súd návrhu v tejto časti vyhovel. Zamietol návrh v časti výšky odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, ktorá nesmie prevýšiť sumu určenú nariadením vlády č. 238/2008 Z. z., t. j. dvojnásobok priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len RPMN) pre príslušný typ spotrebiteľského úveru, platnej ku dňu podpísania zmluvy a zverejnenej podľa § 7 a ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V zmluve konštatovaná RPMN vo výške 41,4 % prekračuje najvyššiu povolenú hranicu, čím odporuje zákonu (dvojnásobok zákonnej RPMN je 30,66 %). Preto je úverová zmluva v tejto časti podľa § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) neplatná. Keďže nárok na zmluvnú pokutu vo výške 28,16 EUR bol naviazaný na zmluvný úrok, súd ho nepovažoval za dôvodný. Vzhľadom na rovnaký úspech v konaní oboch účastníkov okresný súd rozhodol o trovách konaniach podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a právo na náhradu trov nepriznal žiadnemu z účastníkov.

Proti zamietavému výroku rozsudku okresného súdu sa odvolal navrhovateľ z dôvodu, že porovnanie odplaty, dojednané v úverovej zmluve, uzatvorenej dňa 09.10.2008 medzi navrhovateľom a odporcom, s údajmi o priemerných úrokových mierach z poskytnutých úverov obchodných bánk, zverejnených Národnou bankou Slovenska, je nesprávne. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z. z. ustanovuje v § 1 ods. 1 výšku odplaty, ktorú nesmie presiahnuť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru. Súhrnné informácie o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch sú zverejňované na stránke Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len MF SR). V čase podpísania úverovej zmluvy bola

priemerná RPMN 61,36 % a vážený priemer priemerných hodnôt RPMN a priemer úrokovej miery na všetky typy spotrebiteľských úverov 24,61 %. Je zrejme, že RPMN, uvedená v zmluve vo výške 42,40 %, nebola dojednaná v rozpore s dobrými mravmi. Navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu v zamietajúcej časti zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 z. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. v napadnutej časti zrušil; podľa odseku 2 citovaného ustanovenia vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 3 ods. 10 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nesmie prevýšiť výšku ustanovenú nariadením vlády.

Podľa § 7a ods. 1, 2, 4 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný predkladať ministerstvu a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch. Ministerstvo, Národná banka Slovenska alebo nimi určená osoba zverejňujú informácie o údajoch podľa odseku 1. Rozsah údajov novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch a ich štruktúru, lehoty a spôsob predkladania týchto údajov, obsah informácií o týchto údajoch, spôsob a lehoty zverejňovania týchto informácií ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

Podľa § 1 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 238 /2008 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru (ďalej len „nariadenie vlády“) výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, s výnimkou podľa odseku 2, nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá dvojnásobku priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov pre príslušný typ spotrebiteľského úveru, platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona, a súčasne nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá štvornásobku hodnoty váženého priemeru hodnôt ročnej percentuálnej miery nákladov a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov, platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona.

Podľa § 1 ods. 1 Vyhlášky Ministerstva financií SR č. 660 /2007 Z. z. o predkladaní údajov veriteľmi poskytujúcimi spotrebiteľské úvery, údaje o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch sa predkladajú v rozsahu a štruktúre ustanovenom v hlásení o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch, ktorého vzor a vysvetlivky na jeho vyplňovanie sú uvedené v prílohe.

V prejednávanej veci je nesporné, že medzi navrhovateľom a odporcom bola uzatvorená dňa 09.10.2008 úverová zmluva č. 3810015996; predmetom tohto záväzkového vzťahu bolo poskytnutie úveru navrhovateľom v celkovej výške 1659,70 EUR, ktorý mal odporca vrátiť v šesťdesiatich mesačných splátkach po 59,05 EUR. Úverová zmluva stanovila ročnú úrokovú sadzbu 34,64 %, RPMN 41,4 % a priemernú hodnotu RPMN 61,36 %. Celkové náklady spotrebiteľa za poskytnutý úver mali predstavovať 1.883,42 EUR. Úverová zmluva neuvádza termín splatnosti jednotlivých splátok, konečnú splatnosť úveru vymedzila lehotou „60 mesiacov po poskytnutí úveru“. Odporca si povinností vyplývajúce mu z úverovej zmluvy nesplnil, pretože splátky poskytnutého úveru neplatil riadne a včas, čím sa dostal do omeškania. Navrhovateľ preto pristúpil k zosplateniu celého úveru, voči odporcovi si nárokoval zmluvnú pokutu vo výške ušlého úroku vo výške 28,16 EUR; odporcu požiadal výzvou z 24.03.2009 o zaplatenie celého úveru spolu so zmluvnou pokutou vo výške 3.574,48 EUR, no neúspešne, preto sa domáhal svojho nároku súdnou cestou. Odporca dlh na pojednávaní pred okresným súdom (č. I. 38) v časti istiny poskytnutého úveru (1.659,70 EUR) uznal, nesúhlasil s výškou navrhovateľom uplatňovaných úrokov a nákladov za poskytnutý úver. V dôsledku uznania okresný súd v časti istiny 1659,70 EUR a úroku z omeškania vo výške 0,024 % denne z dlžnej sumy od 08.04.2009 až do zaplatenia návrhu vyhovel rozsudkom pre uznanie podľa §153a O.s.p.. Návrh zamietol v rozsahu odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver, ktorá bola dohodnutá vo výške 41,4 % (RPMN) a prevyšuje dvojnásobok priemernej hodnoty RPMN pre tento typ spotrebiteľského úveru, platnej ku dňu podpisania zmluvy, pričom vychádzal zo štatistických údajov Národnej banky Slovenska za mesiac

október 2008, podľa ktorých úroková miera pre spotrebiteľské úvery v rozmedzí 1 - 5 rokov predstavovala 15 % a RPMN 15,33 %. Úverovú zmluvu v tomto rozsahu považoval za neplatnú v zmysle § 39 OZ, preto odporcovi uložil povinnosť vrátiť finančné prostriedky, zodpovedajúce istine poskytnutého úveru a zákonnému úroku z omeškania, čo navrhovateľ namietal v odvolaní (nesprávne právne posúdenie veci okresným súdom z dôvodu neadekvátneho porovnania výšky odplaty podľa údajov zverejnených Národnou bankou Slovenska).

Odvolanie navrhovateľa je dôvodné. Krajský súd po preskúmaní veci dospel k názoru, že je potrebné rozsudok okresného súdu v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Na zmluvu o úvere, ktorú uzatvorili účastníci konania, sa vzťahujú ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“). Uvedený právny vzťah je nutné podriaďiť aj osobitnej právnej úprave, vyjadrenej v zákone o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanoveniam § 52 a nasl. OZ, pretože ide o vzťah medzi spotrebiteľom a dodávateľom, obsahom ktorého je záväzok veriteľa poskytnúť odporcovi (spotrebiteľovi) spotrebiteľský úver a povinnosť odporcu (spotrebiteľa) poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť spolu s celkovými nákladmi veriteľa, spojenými so spotrebiteľským úverom. V tomto kontexte je potrebné posudzovať dodržanie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vyžadované právnou úpravou pre platnosť zmluvy podľa § 4 ods. 1, 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že okresný súd zákonné náležitosti zmluvy posudzoval len s ohľadom na § 3 ods. 10 zákona o spotrebiteľských úveroch a dospel k nesprávnej výške odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru. Svoj záver o neprimeranosti odplaty však založil na nesprávnych skutkových zisteniach a nedôsledne aplikoval aj zákon o spotrebiteľských úveroch a nadväzujúce vykonávacie právne predpisy (§ 1 Nariadenia vlády, vyhlášku MF SR o predkladaní údajov veriteľmi poskytujúcimi spotrebiteľské úvery). Zmluva o spotrebiteľskom úvere je neplatná v rozsahu, ktorým odporuje ustanoveniu § 3 ods. 10 zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. vtedy, keď odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru prevyšuje rozsah odplaty, ustanovenej nariadením vlády. Pojem odplata zákon o spotrebiteľských úveroch nedefinuje, ale používa ho nariadenie vlády, ktoré upravuje jeho maximálnu výšku, ktorú by odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nemala presiahnuť. Zákonodarca pri spotrebiteľských úveroch zvolil vyjadrenie odplaty prostredníctvom RPMN, ktorá zohľadňuje tak úroky ako aj poplatky, splácanie úveru a vychádza z celkových nákladov spotrebiteľa, spojených so spotrebiteľským úverom. Údaj o RPMN v prípade spotrebiteľského úveru vyjadruje odplatu za jeho poskytnutie a pre spotrebiteľa je indikátorom výhodnosti úveru. Výpočet primeranosti odplaty, z ktorého vychádzal okresný súd však nebol správny. Výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru nemôže prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá dvojnásobku priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný typ spotrebiteľského úveru, platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere (v prejednávanej veci ku dňu 09.10.2008), zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a súčasne nesmie prevýšiť sumu, ktorá zodpovedá štvornásobku hodnoty váženého priemeru priemerných hodnôt RPMN a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov, platnej ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a zverejnenej podľa § 7 a ods. 2 zákon o spotrebiteľských úveroch. Okresný súd konštatoval neprimeranosť odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver, vychádzajúc z údajov, zverejnených Národnou bankou Slovenska. Neuviedol, či údaje Bankovej úrokovej štatistiky - úrokové miery z nových úverov v SKK za obdobie 10/2008 v položke „ročná percentuálna miera nákladov“ považoval za kategóriu totožnú s „priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov“, ktorú uvádza nariadenie vlády v paragrafe 1 ods. 1. Ak teda okresný súd ustálil, že výška odplaty je neprimeraná, pretože RPMN uvedená v zmluve prevyšuje dvojnásobok hodnoty RPMN, zverejnenej podľa § 7a ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, správnosť tohto záveru nie je odvolacím súdom preskúmateľná. Nie je zrejmé, či výška odplaty zodpovedá 4-násobku najvyššej hodnoty priemeru priemerných hodnôt RPMN a priemernej úrokovej miery za všetky typy spotrebiteľských úverov ku dňu podpisu zmluvy (09. 10. 2008), pretože toto kritérium, limitujúce výšku odplaty, rovnako vyplýva z platnej právnej úpravy. Nariadenie vlády v § 1 ods. 1 odkazuje na § 7a ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého Ministerstvo financií SR a aj Národná banka Slovenska, alebo nimi určená osoba, zverejňujú informácie z údajov o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 7a ods. 4 špecifikuje aj požiadavky na rozsah, štruktúru údajov, lehoty, spôsob ich predkladania prostredníctvom všeobecne záväzného právneho predpisu, vydaného ministerstvom. V danej veci pre správne posúdenie výšky odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver ustanovenie § 1 Nariadenia vlády bolo potrebné aplikovať v spojení s vyhláškou MF SR č. 660/2007 Z. z. o predkladaní údajov veriteľmi poskytujúcimi spotrebiteľské

úvery, ktorého prílohou je vzor „Hlásenia o novoposkytnutých úveroch“. Takto stanovenému rozsahu a štruktúre údajov zodpovedajú „súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi“, zverejňované MF SR. Z týchto štatistických podkladov mal okresný súd vychádzať a zobrať ich za základ pre určenie výšky odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru s ohľadom na § 4 ods. 2 písm. k); veta za bodkočiarkou (t. j. podľa údajov zverejnených ministerstvom ku dňu 30.09.2008 za 3. štvrťrok roku 2008). Len týmto spôsobom mohol dospieť k správne záveru, či výška odplaty uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere prevyšuje sumu, stanovenú zákonom a či zmluva je v tejto časti neplatná (§ 10 ods. 11 zákona o spotrebiteľských úveroch). Vzhľadom na to, že okresný súd uvedeným spôsobom nepostupoval, je záver o výške odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver nesprávny.

Okresný súd návrh považoval za dôvodný a vyhovel mu v časti 1.660,70 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,024 % denne od 08.04.2009 až do zaplatenia. Návrh teda zamietol v časti predstavujúcej odplatu za poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 1.883,30 EUR, v časti príslušenstva (úroku z omeškania vo výške 0,024% denne zo sumy 1.883,30 EUR od 25.03.2009 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 0,024 zo sumy 1.659,70 EUR od 25.03.2009 do 07.04.2009), v nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 28,16 EUR a nákladov na upomínanie odporcu vo výške 2,32 EUR. Správnosť prvostupňového rozhodnutia v zamietajúcom výroku nemožno preveriť komplexne. Okresný súd bol povinný zamietajúce rozhodnutie vysvetliť nielen v časti odplaty za poskytnutý spotrebiteľský úver (istina) ale aj v rozsahu príslušenstva (zákonných úrokov z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 1.883,30 EUR od 25.03.2009 do zaplatenia, v časti zákonných úrokov z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 1.659,70 EUR od 25.03.2009 do 07.04.2013), nároku na zmluvnú pokutu vo výške 28,16 EUR a nákladov na upomienku vo výške 2,23 EUR, ktoré nepovažoval za dôvodne uplatňované. Odôvodnenie prvostupňového rozsudku nedáva zrozumiteľnú odpoveď, z akého dôvodu súd návrh nielen v časti odplaty, ale aj v ostatných nárokoch zamietol. Nie je preskúmateľné a uvedená skutočnosť neumožňuje, aby odvolací súd preveril jeho vecnú správnosť v napadnutej časti. Okresný súd správne ustálil, že vzťah medzi navrhovateľom a odporcom má povahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a dôvodne skúmal výšku odplaty z hľadiska § 3 ods. 10 zákona o spotrebiteľských úveroch. Vychádzajúc však z neúplných štatistických údajov dospel k predčasnému záveru o výške odplaty. Okresný súd neposudzoval podmienky spotrebiteľskej zmluvy komplexne, pretože neuviedol, či zmluva obsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

V konaní po zrušení rozhodnutia teda okresný súd posúdi výšku odplaty v súlade s vyššie uvedeným názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.). Je potrebné, aby za základ pre jej určenie zobral štatistické údaje, uvádzané Ministerstvom financií SR v rozhodnom období. Ďalej je potrebné, aby sa zaoberal tým, či zmluva o úvere z 09.10.2008, uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom, má náležitosti podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože inak sa s ohľadom § 4 ods.3 veta druhá zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Okresný súd posúdi, či zmluva o úvere obsahuje údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch. Vyžaduje sa totiž časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je určená dodávateľom na základe vstupných údajov (dátum poskytnutia úveru spotrebiteľovi, splatnosť prvej splátky, frekvencia splátok, výška a počet splátok). Konečná splatnosť spotrebiteľského úveru musí byť určená konkrétnym časovým okamihom zreteľne tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť aj dĺžku jeho trvania, a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi resp. dodávateľmi. Je potrebné, aby okresný súd posúdil, či zmluva obsahuje konkrétnu výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Nie je vylúčené, že dospeje k rovnakému záveru, ako vo svojom prvom rozhodnutí. Po skutkovom a právnom vyhodnotení okresný opätovne rozhodne nielen vo veci samej, ale aj o trovách prvostupňového aj odvolacieho konania.

Na základe vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom rozsahu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušil, pretože okresný súd vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav veci. Vec mu v uvedenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.